

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

Серія «Наука»

**ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ В РАМКАХ
КОНЦЕПЦІЇ «НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ
(LIFE LONG LEARNING)»: НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА**

**TRAINING SPECIALISTS OF PHARMACY IN CONCEPT
«LIFE LONG LEARNING»: SCIENCE, EDUCATION, PRACTICE**

МАТЕРІАЛИ
І НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

(16-17 травня 2017 року, м. Харків)

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ
№ 624 від 30.09.2016 р.*

Харків
НФаУ
2017

Редакційна колегія: проф. В. М. Толочко (голова), проф. О. Ф. Пімінов (співголова), ст. викл. В. Ю. Адонкіна (відповідальний секретар), ст. викл. Т. О. Артюх, доц. О. М. Должнікова, доц. М. В. Зарічкова, доц. Т. Ф. Музика, доц. М. В. Чешева

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 624 від 30.09.2016 р.

Підготовка спеціалістів фармації в рамках концепції «Навчання протягом життя (Life Long Learning)»: наука, освіта, практика / **Training Specialists Of Pharmacy In Concept «Life Long Learning»: Science, Education, Practice:** матеріали І наук.-практ. інтернет-конференції з міжнар. участю (16-17 трав. 2017 р., м. Харків) / ред. кол. : В. М. Толочко та ін. – Х. : НФаУ, 2017. – 290 с. – (Серія «Наука»).

Збірник містить матеріали інтернет-конференції, в яких розглянуті науково-теоретичні і практичні питання: особливості підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, застосування сучасних технологій навчання та підвищення професійних компетенцій на прикладі європейського досвіду, застосування концепції «Навчання протягом життя (Life Long Learning)» у системі навчання спеціалістів фармації, викладання дисциплін у системі післядипломної освіти України і за кордоном.

Видання призначено для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників.

Матеріали відповідають змісту та мові наданих оригіналів.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 615.1:378:001

© Толочко В. М., Пімінов О. Ф.,
Адонкіна В. Ю., Артюх Т. О.,
Должнікова О. М., Зарічкова М. В.,
Музика Т. Ф., Чешева М. В., 2017
© НФаУ, 2017

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ РОЗДІЛУ «ФАРМАКОГЕНЕТИКА» У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Цубанова Н.А., Шульга Л.І.

Кафедра загальної фармації та безпеки ліків
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національний фармацевтичний університет
м. Харків, Україна
tsubanova19@gmail.com

Вступ. На сьогоднішній день фармакогенетику можна вважати одним із найсучасніших методів персоналізованої медицини, яка дозволяє суттєво збільшити ефективність фармакотерапії і дозволяє контролювати безпеку ліків при їх застосуванні. Нажаль, цей напрямок не має необхідного теоретичного та практичного впровадження у навчально-тематичні плани як фахівців медичного профілю так, і для спеціалістів фармації.

Мета дослідження. Проаналізувати стан викладання розділу «Фармакогенетика» та його методичне забезпечення для фахівців системи охорони здоров'я, а також представити розробку кафедри: «Методичні рекомендації для викладачів з тематики «Фармакогенетика».

Методи дослідження: методи аналізу, синтезу та узагальнення.

Результати. Приймаючи до уваги той факт, що розділ «Фармакогенетика» є міждисциплінарним та фундаментальним для багатьох біологічних галузей (анатомія та фізіологія людини, біологічна хімія, генетика, екологія, імунологія, молекулярна біологія тощо) набуті з цієї теми знання можуть застосовуватись як у суміжних науках, так і в міждисциплінарних дослідженнях. Щодо викладання фармакогенетики у системі післядипломної освіти фахівців фармації, слід зазначити, що теми, які розкривають питання фармакогенетики, входять до програм очної частини спеціалізації (інтернатури) зі спеціальності «Загальна фармація» (курс «Клінічна фармація», розділ «Фармакогенетика. Хронофармакологія», тема «Вплив генетичних особливостей організму на дію ліків. Фармакогенетичні ензимопатії») та циклів підвищення кваліфікації: тематичного удосконалення «Організаційні та загально-фармацевтичні аспекти в діяльності спеціаліста фармації в сучасних умовах» (курс «Раціональна фармакотерапія та безпека

ліків», розділ «Питання безпеки ліків», тема «Фармакогенетичні властивості пацієнта, як шлях оптимізації фармакотерапії та підвищення безпеки ліків та ін. Оволодіння знаннями з фармакогенетики покликане підвищити професіоналізм і компетентність провізорів-інтернів та слухачів циклів в області лабораторної діагностики та контролю за ефективністю та нешкідливістю лікарської терапії. Дана тематика орієнтована на всебічне і системне вивчення основних напрямків фармакогенетики, моніторингу адекватності і безпеки лікарської терапії.

Постановка діагнозу і моніторинг лікарської терапії являють собою складний багаторівневий інформаційно-динамічний процес. Від того, наскільки достовірною є інформація, яка одержана на різних етапах професійної діяльності фармацевтичних та медичних працівників, залежить ймовірний результат фармакотерапії. Завдання занять з фармакогенетики: викладення кола проблем фармакогенетики; формування системи знань щодо загальних та специфічних питань з фармакогенетики; визначення основних питань лабораторного моніторингу лікарської терапії щодо використання даних фармакогенетичних тестів. Моніторинг рівня засвоєння провізорами-інтернами та слухачами матеріалу з тематики «Фармакогенетика» проводиться на занятті шляхом експрес-опитування, тестування, короткочасних письмових робіт або заслуховування доповідей.

Висновки. Враховуючи, що фармакогенетика відкриває широкі, а головне реальні можливості індивідуального підбору ЛЗ і режимів їх дозування на підставі вивчення генотипу пацієнта, її активне впровадження в медичну практику є актуальною проблемою сьогодення, вирішення якої дозволить забезпечити бажану ефективність і безпеку фармакотерапії. Питання з викладання та методичного забезпечення цього напрямку потребують сьогодні належної уваги освітян.

Перелік літератури

1. Методичні рекомендації для викладачів з тематики «Фармакогенетика» / Н.А. Цубанова, О. Ф. Пімінов, Л.І. Шульга та ін. - Х., 2016 р. – 24 с.
2. Genome-wide association studies in neurology / M.S. Tan, T. Jiang, J.T. Yu et al. // Ann Transl Med. – 2014. – Vol. 2(12). – 124 p.